

Tisková zpráva

Kulatý stůl na téma: **Systém prevence, sledování a léčby dekubitů v ČR**

Dne 12. listopadu 2015 se pod záštitou hlavní sestry Ministerstva zdravotnictví České republiky Mgr. Alice Strnadové, MBA uskutečnil již 3. Kulatý stůl k problematice prevence, sledování a léčby dekubitů v ČR. Akce se koná u příležitosti Světového dne STOP dekubitům, který je vyhlášen Evropským poradním panelem pro otázky dekubitů (EPUAP) na každý třetí čtvrtek v měsíci listopadu, aby se zviditelnila závažnost problému zasahujícího nejen oblast zdravotnictví. Dekubity se dotýkají velké části hospitalizovaných pacientů, ale také osob, o které je pečováno ve vlastním sociálním prostředí. Ačkoli se údaje mohou lišit podle typu poskytovatele zdravotních služeb a skladby pacientů, jejich počty podle údajů ÚZIS dosahují desetitisíců ročně a prevalenční šetření Národního referenčního centra (NRC) uvádí roční výskyt mezi 2,8 % do 5,1 % hospitalizovaných pacientů z Národního registru hospitalizovaných lze identifikovat 1,2 % pacientů s dekubity ročně. Oba zdroje však mají své limity vzhledem k počtu sledovaných nemocnic a způsobu sledování a záznamu dekubitů. Cílem Kulatého stolu bylo informovat odbornou i laickou veřejnost jak probíhá implementace doporučení EPUAP a diskutovat o návrhu národní strategie v oblasti prevence, sledování výskytu dekubitů a jejich ošetřování v České republice.

Na setkání zaznělo, jakými aktivitami podporuje Česká republika již čtvrtý **Světový den STOP dekubitům**, který v letošním roce připadá na 19. listopadu s motem „**Váš hlas pro prevenci dekubitů**“. Cílem kulatého stolu bylo nejen připravit náměty a aktivity ke světovému dni „Stop dekubitům“, ale vyzvat všechny zainteresované strany k většímu zviditelnění této problematiky a přiblížit se více laické veřejnosti.

Ke kulatému stolu byli pozváni zástupci odborných a profesních organizací, Ústavu zdravotnických informací a statistiky, Národního referenčního centra, poskytovatelů

zdravotních služeb, vzdělávacích institucí, zdravotních pojišťoven, zástupci podniků, lékárenství i novináři.

Hlavní sestra MZ ČR Mgr. Alice Strnadová, MBA zhodnotila plnění závěrů a doporučení z předcházejících jednání, předala přítomným překlad nejnovějších doporučení EPUAP, která jsou založena na vědecky podložených informacích. Doporučení je určeno pro využití do praxe i výuce. Jelikož se klade velký důraz na vzdělávání zdravotnických pracovníků, byla provedena analýza vzdělávacích programů 14 akreditovaných certifikovaných kurzů v porovnání s doporučením EPUAP. Byla zjištěna jejich inkonzistence, a proto bude třeba vypracovat vzorový vzdělávací program. Dalším krokem, který by měl podpořit dobrou praxi v prevenci a péči o dekubity je vyhlášení nového rezortně bezpečnostního cíle, uveřejněného ve Věstníku částka 16/2015. Význam rezortně bezpečnostních cílů odůvodnila Mgr. Milena Kalvachová, vedoucí oddělení kvality MZ ČR a upozornila na skutečnost, že zavedení těchto cílů jako povinné plnění minimálních požadavků kvality a bezpečí je vysoce efektivní. Dalším krokem ke zvyšování povědomí o dekubitech bylo vytvoření portálu www.dekubity.eu, který představila PhDr. Michaela Hofštetrová-Knotková a uvedla fakta o „návštěvnosti“ portálu a možnostech jeho využívání nejen zdravotnickými pracovníky.

Prezentace Mgr. Kajetány Ternbachové za NRC a doc. PhDr. Andrey Pokorné, Ph.D. za ÚZIS ukázaly, že existující dvoukolejnost ve sledování výskytu dekubitů bude zřejmě ještě několik let pokračovat a údaje, které nám obě instituce poskytují, je nezbytné správně interpretovat a vykazovaná čísla nelze považovat za skutečný výskyt dekubitů v České republice, ale počet evidovaných případů.

Zástupci poskytovatelů zdravotních služeb (FN Plzeň, FN Hradec Králové, Ústřední vojenská nemocnice v Praze, FN v Motole, FN Olomouc a FN Ostrava) představili vlastní aktivity na podporu Světového dne STOP dekubitům a s potěšením lze konstatovat, se počet zapojených nemocnic každým rokem stoupá. Aktuálně pro letošní rok se k aktivní účasti přihlásilo 16 poskytovatelů péče.

Do debaty o podpůrných aktivitách ke Světovému dni STOP dekubitům se zapojili i zástupci podniků, zazněly nové myšlenky jako je správný postup při přenášení a posouvání pacientů na lůžku, edukace zdravotnických pracovníků jak chránit vlastní zdraví, nabídka edukačních materiálů i zajištění vyškolených odborníků pro pomoc poskytovatelům péče a zdravotnickým zařízením ve vzdělávání.

Diskuse přinesla mnoho dalších podnětů a závěrem se účastníci shodli na společném prohlášení:

1. **Vzdělávání** všech zainteresovaných zdravotnických pracovníků i vzdělavatelů v nových trendech prevence, hodnocení stupňů a léčby dekubitů je klíčové – chceme kompetentní zdravotnický personál, vzdělávací aktivity musí být zaměřeny nejen na ošetrovatelskou péči. Pro vzdělávání zdravotnických pracovníků je vhodné využívat osvědčené e-learningové kurzy.
2. **Vybavení pracovišť** – všude, kde jsou hospitalizováni rizikovní pacienti, musí být odpovídající vybavení zdravotnickými prostředky – právo pacienta na adekvátní péči.
3. **Odpovídající počet a skladba ošetrovatelského personálu** - požadavek legislativy na zajištění kvality a bezpečí poskytovaných služeb je jednou z povinností poskytovatelů.
4. **Úhradu** účinných preventivních opatření včetně edukace zdravotními pojišťovnami.
5. **Hygiena** - klást důraz na zajištění hygienických opatření a prevence přenosu infekcí, a to i v podmínkách domácí péče.
6. **Podporu podniků** - všemi dostupnými prostředky budou podporovat vzdělávací aktivity včetně laické veřejnosti a podílet se i nadále na rozvoji zdravotnických prostředků pro prevenci a léčbu dekubitů ve spolupráci s poskytovateli zdravotních služeb.
7. **Evidenci dekubitů** – správce zdravotnického informačního systému bude rozvíjet přiměřené nástroje pro sběr dat. Do evidence dekubitů zapojit také segment primární péče.
8. **Mezinárodní spolupráce** – využívat portál dekubity.eu i pro sdílení dat o výskytu dekubitů v jiných zemích, uskutečnit konferenci s mezinárodní účastí u příležitosti Světového dne STOP dekubitům v roce 2016.

Mgr. Alice Strnadová, MBA

Ředitelka odboru,
ošetrovatelství a nelékařských povolání,
Hlavní sestra ČR

